

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Facultat de
Medicina

PLA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

DADES GENERALS

Nom de l'assignatura : Ètica, medicina preventiva i salut pública

Codi: 364428

Tipus : Obligatòria

Impartició: 1r semestre

Departaments implicats : Salut Pública

Nom del professor coordinador/s : Anna Ma. Vilella

Crèdits ECTS : 6

Hores estimades de l'assignatura : 150

- Hores presencials : 60
- Hores aprenentatge autònom : 90

Prerequisits per cursar l'assignatura

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

Transversals comunes de la UB

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- L'alumnat ha de conèixer els factors de risc prioritaris en la comunitat, desenvolupar les estratègies de control i prevenció de les malalties transmissibles, i de les malalties cròniques i degeneratives.
- L'alumnat ha de conèixer els fonaments de l'ètica mèdica.

Referits a coneixements

- Definir la salut pública i la medicina preventiva, així com descriure les seves característiques i funcions.
- Explicar l'epidemiologia de les malalties transmissibles, malalties infeccioses emergents, els mètodes de vigilància i desenvolupar estratègies de control i prevenció.
- Explicar l'epidemiologia de les malalties cròniques, els mètodes de vigilància i desenvolupar estratègies de control i prevenció.
- Aplicar les bases científiques i operatives de les vacunes, la quimioprofilaxi i la quimioprevenció.
- Identificar les mesures a aplicar per prevenir riscos laborals en el laboratori.
- Aplicar el mètode científic en la recerca clínica i en la preparació de protocols d'investigació.
- Descriure els principis de la bioètica, dels seus reptes en la recerca biomèdica i tot el que se'n deriva: ètica de la publicació científica, consentiment informat, col·lecció i emmagatzematge de mostres biològiques, problemes ètics de l'anàlisi científica.

Referits a habilitats, destreses

- Saber identificar els grans reptes de la salut pública i desenvolupar la seva recerca en aquesta línia de manera que sigui eficient.
- Aplicar el saber científic en la resolució de problemes de salut pública.
- Aplicar les mesures preventives en el lloc de treball per prevenir riscos laborals.
- Aplicar els coneixements sobre bioètica en el desenvolupament de la pròpia recerca i carrera professional.

Referits a actituds, valors i normes

- Demostrar responsabilitat i capacitat de treball en grup i participació o implicació activa tant en les classes teòriques com pràctiques.
- Saber valorar els beneficis científics d'una investigació i les seves limitacions en termes ètics i econòmics.

BLOC.	Títol
1	<p>Introducció a l'assignatura</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Conceptes de salut pública, medicina social i medicina preventiva b. Polítiques de salut i fonaments de la planificació sanitària c. Determinants i problemes de salut prioritaris socialment. Pla de salut
2	<p>Anàlisi de l'eficiència en salut</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Necessitats de salut. Eficàcia i efectivitat sanitària. b. Anàlisi de l'eficiència sanitària. Avaluació econòmica en salut.
3	<p>Sistemes d'informació en Salut Pública</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Sistemes d'informació sanitària b. Vigilància epidemiològica c. Avaluació Seguretat/Qualitat assistencial
4	<p>Epidemiologia de malalties transmissibles i estratègies de prevenció</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Impacte de les malalties transmissibles en la salut de la població b. Malalties emergents c. Malalties eradicables d. Estratègies de prevenció de malalties infeccioses existents i emergents e. Novetats en vacunes
5	<p>Epidemiologia malalties cròniques</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Impacte malalties cròniques en la població i estratègies de prevenció b. Epidemiologia del càncer c. Epidemiologia de les malalties cardiovasculars d. Epidemiologia nutricional e. Educació sanitària
6	<p>Qualitat i Seguretat al laboratori</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Seguretat al laboratori: risc físic, risc químic i risc biològic b. Sistemes de qualitat en el àmbit sanitari
7	<p>Bioètica</p> <ul style="list-style-type: none"> a. <i>Principis bioètica</i> b. <i>Consentiment informat</i> c. <i>Normes BPC</i> d. <i>Declaració de Helsinki</i> e. <i>Comitès ètics de recerca</i> f. <i>Mostres biològiques</i> g. <i>Experimentació animal</i> h. <i>Ètica de la publicació científica</i>
	Presentació de treballs

Metodologia i organització general de l'assignatura

La metodologia del curs inclou:

- Classes magistrals que impliquen:
 - Tasques per al professorat. Revisar un tema per proporcionar una visió general a l'alumne, aclarir determinats conceptes que per la seva complexitat poden resultar poc entenedors per als alumnes i aportar novetats o actualitzacions dels temes ja coneguts.
 - Tasques per a l'alumnat. Prendre apunts, contrastar la informació i treure conclusions dels temes explicats a classe.
- Seminaris. Activitats tutelades pel professor però que impliquen una important participació de l'alumnat. N'hi ha de diferents tipus: discussió i posada en comú de treballs en grup per discutir els temes estudiats, per comentar articles publicats sobre temes explicats a classe, debats de temes polèmics.
- Tutories, destinades a donar suport als estudiants per ajudar a resoldre dubtes.

Avaluació

L'avaluació és continuada i la qualificació final consta de la combinació de dos procediments al llarg del procés d'aprenentatge (40 % de la qualificació final) i prova de síntesi (60 % de la qualificació final).

- Avaluació al llarg del procés d'aprenentatge
Els elements d'avaluació s'obtenen a partir de la participació i els resultats obtinguts en les sessions pràctiques i exercicis que els alumnes resoldran al llarg del curs.
- Prova de síntesi
Consisteix en l'avaluació de les competències del conjunt de l'assignatura. És objecte d'avaluació

conjunta els continguts corresponents a la docència teòrica i pràctica. La prova de síntesi pot contenir: preguntes d'elecció múltiple, preguntes curtes, exercicis o problemes.

- Criteris de qualificació de la prova final

Per superar l'assignatura cal obtenir un 50 % de la puntuació màxima.

- Reavaluació

Després de la publicació de les qualificacions finals, el centre obre un període de reavaluació que fixa la Comissió Acadèmica. Els procediments i criteris s'adeqüen a les indicacions del centre.

Avaluació única

Qui manifesti no poder complir els requisits de l'avaluació continuada ha de demanar avaluació única durant la primera setmana del curs. L'avaluació única es basa en una prova que es fa a final del semestre, segons el calendari d'avaluacions que publica el Consell d'Estudis.

Fons d'informació bàsica

- Piédrola Gil (ed). Medicina Preventiva y Salud Pública. 11ª edición (2008). Editorial Elsevier.
- S. Carlos, G. Reina, J. Castilla. Vacunas. En: Martínez-González, MA, Alonso, A, Guillén, F, et al. (eds). Conceptos de salud pública y estrategias preventivas. Elsevier, 2013 (1ª edición).
- Heyman DL (ed). El control de las enfermedades transmisibles. 18ª edición (2005). Organización Panamericana de la Salud
- U.S. Preventive Services Task Force. Guide to Clinical Preventive Medicine Services 2014: <http://www.ahrq.gov/professionals/clinicians-providers/guidelines-recommendations/guide/>
- DIEGO GRACIA. Fundamentos de Bioética. Madrid, Editorial Triacastela, 3ª edición, 2008.